

ת"פ 1495/18 - בעניין: מדינת ישראל נגד אבי קסה, הנאשם

בית-משפט לעניינים מקומיים בחולון

ת"פ 1495/18

תאריך: 26 בדצמבר, 2018

בפני: כבוד השופט אמיר צ'כנוביץ

בעניין: מדינת ישראל - המאשימה

ג ג ד

אבי קסה - הנאשם

החלטה

1. בהתאם להוראת סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, אני מורה על זיכוי של הנאשם מהעבירה המויחסת לו בכתב האישום מהnimוקים שיפורטו להלן.
2. כתב האישום מייחס לנายน עבירה של עישון במקום ציבורי, ביום 18.6.18 ساعה 09:40, בתחנת אוטובוס מקורה, בשדרות קוגל 29 חולון, בגיןו לסייע 1(א) לחוק למניעת העישון במקום ציבורי וhhhיפה לעישון, התשמ"ג-1983 (להלן: "החוק", "החוק למניעת העישון").
3. בדין ההקראה, הודה הנאשם כי עישן בעת שנרשם לו הדוח, אולם טען להגנתו שתי טענות:
 - א. האיסור על עישון בתחנת אוטובוס מקורה אינו חל עמידה מחוץ לתחנה עצמה, שכן עמד מחוץ לתחום המקורה.
 - ב. העירייה לא קיימה החובה המוטלת עליה במסגרת סעיף 2(א) לחוק, שכן לא הוצב בתחנת האוטובוס שילוט המורה על איסור עישון במקום.

דין ומסקנות

عيشון מחוץ לשטח המקורה של תחנת האוטובוס

4. הנאשם מודה כי צולם ע"י הפקח העירוני כשהוא מעשן סיגריה, אולם לדבריו לא ביצע כל עבירה על החוק, שכן עמד במרחק של 1.5 מטר מחוץ לתחום המקורה של תחנת האוטובוס.

עמוד 1

5. סעיף 9 א' לתוספת לחוק, קובע כי איסור עישון בתחנת אוטובוס מקורה משתרע בשטח "תחנת אוטובוס מקורה, לרבות בסככה וכיוצא בזה,...".

האיסור על עישון בתחנת אוטובוס מקורה אינו מוגבל לשטח המקורה בסככה, אלא הוראת החוק נוקטת בלשון המרחביה בתחום האיסור "**לרבות בסככה וכיוצא בזה**". מילים אלה באות להרחיב היקף השטח האסור בעישון גם לPeriphoria הקרובה לתחנת האוטובוס, אשר בה נהגים נוסעים משתמשים בתחום הציבורית להמתן לאוטובוסים.

6. פרשנות כזו מתTRSיבת עם תכלית החוק הקבועה בסעיף 1א לחוק, הקובע כי "**מטרתו של חוק זה למנוע את העישון במקומות ציבוריים ואת חשיפת הציבור לעישון, הגורמת לממות, למחלות ולנכונות**".

7. מעין בתצלום הדוח, נראה הנאם עומד ממש בפתח תחנת האוטובוס, על פי עדותו בבית המשפט במרחך של כמטר וחצי מהשטח המקורה של התחנה, אשר אין ספק כי שטח זה הינו חלק בלתי נפרד משטח תחנת האוטובוס המקורה, בו חל איסור עישון על פי סעיף 9 א' לתוספת לחוק.

על כן, דינה של טענת הנאם כי לא עישן בתחום תחנת אוטובוס מקורה, להידחות.

הobia להצבת שילוט בתחום אוטובוס מקורה

8. ב"כ המאשימה אישרה כי בתחום האוטובוס לא מוצב שילוט המורה על האיסור, אולם לטענתה לא קיימת בחוק כללobia להצבת שילוט על איסור העישון בתחום תחנת אוטובוס מקורה.

9. השאלה השנייה בחלוקת בין הצדדים, הינה האם על פי הוראות החוק למניעת העישון, קיימתobia להצבת שילוט המורה על איסור עישון בתחום אוטובוס מקורה, אם לאו.

10. סעיף 1(א) לחוק קובע קיומו של איסור עישון במקום ציבורי, המפורט לתוספת לחוק.

התוספת לחוק מונה שורה של מקומות ציבוריים בהן חל איסור עישון, כאשר האיסור על עישון בתחום אוטובוס מקורה נקבע בסעיף 9 א' לתוספת.

קייועת שלטים

11. סעיף 2(א) לחוק קובע כהאי לישנא:

"**המחזיק למעשה של מקום ציבורי קבועים, כשוכר או בכל אופן אחר(להלן - המחזיק), למעט מלית לנשיאת בני אדם בבית מגורים, יקבע בו שלטים המוראים על איסור העישון, ויחזיקם במצב תקין**".

סעיף 2(א) לחוק מטיל על המחזיק של מקום ציבורי, בין קבועים, כשוכר או בכל אופן אחר,obia להציב בו שלטים המוראים על איסור העישון.

12. העירייה הינה המחזיקה למעשה של מקום ציבורי- תחנת אוטובוס מקורה נשוא כתוב האישום, הנמצאת במרחב הציבורי שבתחום השטח השיפוטי של עיריית חולון.

המאשימה אינה חולקת על טענת הנאם כי בתחום האוטובוס בו רשם הדוח לא הוצב שילוט המורה על איסור עישון, אולם טענת כי איןobia כזו.

13. על פי לשונו של החוק מדובר בחובה אבסולוטית להצבת שילוט המורה על איסור עישון, המוטלת על הגורם המחזיק במקום ציבורי, להוציא חריג שנקבע בסעיף 2(א), הפוטר מחזיק מחובבת השילוט, כשמדובר במליהת לנשיאת

בני אדם בבית מגורים.

14. מקרה צוותא חדא של הוראות סעיפים 1(א) ו-2(א) לחוק, מתבקשת המסקנה כי החובה המוטלת על מחזיק להצבת שילוט המורה על איסור עישון, חלה בכל אחד מהמקומות הציבוריים המנויים בתוספת, ובכלל זה בתחנת אוטובוס מקורה המנוהה בסעיף 9א לתוספת.

15. סעיף 2(ג) לחוק מורה כי שר הבריאות יקבע בתקנות הוראות בדבר צורתם של השלטים, מספרם, גודלם, תוכנם, דרכי קביעתם, והמקומות שבהם יותקנו והחובה להאים.

מכוח הסמכות שבסעיף 2(ג) לחוק, הותקנו על ידי שר הבריאות, תקנות הגבלת העישון במקומות ציבוריים (קביעת שלטים), תשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות", "תקנות הגבלת העישון").

התקנות קובעות כללים על - פיהם יפעל מי שחובה עליו לפי סעיף 2(א) לחוק להתקין שלטים המורים על איסור העישון.

16. ב"כ המשימה מפנה להוראת סעיף 3(א) לתקנות הגבלת העישון במקומות ציבוריים (קביעת שלטים), תשמ"ד-1984 ("התקנות"), ולתוספת השלישית לתקנות, המפרטת את המקומות הציבוריים בהם קיימת חובת הצבת שילוט (טור ב' לתוספת השלישית), ומיקומי התקינה של השילוט בהתאם למקומות ציבוריים (טור ג' לתוספת השלישית). ב"כ המשימה מבקשת ללמידה מהעדר אזכור תחנת אוטובוס בתוספת השלישית, הסדר שלילי, המצביע על העדר קיומה של חובה להצבת שילוט בתחנת אוטובוס מקורה.

17. אין בידי לקבל טענה זו ממספר טעמי.

ראשית, החובה להתקנת שילוט המורה על איסור עישון, קובעה בהוראת סעיף 2(א) לחוק למניעת העישון במקומות ציבוריים, אשר קובע חובת התקנת שילוט לגבי כל המקומות הציבוריים המנויים בתוספת, לרבות בתחנת אוטובוס מקורה (ס' 9א לתוספת).

בעוד שתקנות הגבלת העישון, תכליתן לפרט, במסגרת התוספת השלישית, גודלם, תוכנם, והמיקום הספציפי בו יש להתקין השילוט.

18. העובדה כי מחוקק המשנה, לא קבע במסגרת התוספת השלישית לתקנות הוראות בעניין צורתם, גודלם מספרם או מיקום התקינה של שלטים בתחנת אוטובוס, אין בה כדי ללמד על הסדר שלילי, לפיו המחייב בתחנת אוטובוס מקורה פטור מחובת התקנת שילוט, אלא העדרו הינה לكونה, שהותיר מחוקק המשנה, אשר לא תיקן את התוספת השלישית, לאחר שתוקן החוק בשנת 2012 במסגרת נוסף סעיף 9א לתוספת, האסור עישון בתחנת אוטובוס מקורה.

19. שנית, החובה להתקנת שילוט במקומות ציבוריים ובכלל זה בתחנת אוטובוס מקורה, נקבעה בחוק מפורש אשר מצוי במדד נורטיטיבי גבוה מזה של תקנות שנקבעו ע"י מחוקק המשנה, מתוקף סמכותו בהתאם לסעיף 2(ג) לחוק, אשר נועד לקבוע כלליים והוראות לשימוש חובת השילוט שנקבעה בסעיף 2(א) לחוק.
על כן, לא יכולות התקנות לפטור מחובה שנקבעה בחקיקה ראשית.

20. פקודת הפרשנות [נוסח חדש], ס' 16(4), קובעת אף היא בצורה מפורשת כי תקנות לא יסתרו דבר حقיקה ראשית. סעיף 16 לפקודת הפרשנות נקבע:

"מקום שהחוק מעניק לרשות את הסמכות להתקין תקנות, יהיו ההוראות הבאותחולות לגבי התקנתן וכוח פועלן של

תקנות אלו, אם אין כוונה אחרת משתמעת -

(4) לא תהא תקנה סותרת הוראותיו של כל חוק;"

21.שלישית, הוראות החוק קובעת בסעיף 2(א) חובה כללית על מחזיק במקום ציבורי להתקין שירות, כאשר עקרונות אחידות ושוויון, מחייבים אף הם כי חובה זו תהיה על לגבי כל המוקומות הציבוריים המפורטים בתוספת אלה אם נקבע בחוק במפורש אחר. למשל נקבעה בחוק /או בתקנות הוראה לפיה פטור המחזיק בתחנת אוטובוס להתקין שירות, תהיה חובה גם גם בתחנת אוטובוס.

22.תכלית החובה המנוייה בסעיף 2(א) לחוק, המורה על התקנת שירות במקום ציבורי המורה על איסור העישון, היא להביא לידיут מי ש מגע למקום בו נאסר העישון את אותו איסור ומונעת כל ספק בנושא זה. התקנות קובעות כללים והוראות מפורטת, בכל הנוגע לתקנת השירות, על מנת שאיסור העישון יהיה ידוע טרם אכיפתו.

הוראות החוק בדבר חובת שירות המורה על איסור עישון במקום ציבורי,ណעדו על מנת שיקיימו ולא ניתן להתעלם מהם.

23.ב"כ המשימה, טוענת כי הנאשם מוחזק כדי שיעודו על קיומו של איסור עישון במקום, אף בהיעדר הצבת שירות, מכוח הכלל, לפיו אי ידיעת החוק אינה פוטרת מהרשות פלילתית לביצוע העבירה.
אין בידי לקבל טענה זו.

24.החובה על הצבת שירות קרייא, ברור המתירע בפני הציבור על איסור העישון במקום ציבורי, נקבעה בסעיף 2(א) לחוק, הינו תנאי מקדמי, אשר נדרש כי תקיים, חלק מהיסודות העובדתיים הנדרשים להוכחת ביצוע עבירה לפי סעיף 1(א) לחוק, של עישון במקום ציבורי.

כל פרשנות אחרת, חותרת תחת הדרישה הברורה הקבועה בחוק, לקביעת שירות המורה על האיסור לעישון במקום ציבורי, ועל כן, אין בידי לקבל פרשנות זו.

25.בנסיבות העניין, בהן המאשימה מודה כי לא הוכח בתחנת האוטובוס שירות המורה על איסור עישון במקום, לא הוכחה המאשימה את עובדות כתוב האישום, המחייבת הצבת שירות.
על כן, מצאת זכות את הנאשם מהעבירה שייחסה לו.

תקנות הגבלת עישון

26.תקנות הגבלת העישון במקומות ציבוריים (קביעת שלטים), תשמ"ד-1984, התוספת השלישית, חסירה התייחסות לעניין השירות בתחנת אוטובוס מקורה.

עליה השאלה, לגבי הנפקות של לكونה זו, בהיעדר פירוט מספרם המינימלי של השלטים, גודלם המינימלי, והמקום הספציפי בו נדרש להציגם.

27.אין חולק כי בתחנת האוטובוס נשוא כתוב האישום לא הותקן שירות המורה על איסור עישון, על אף החובה הקבועה בחוק. כפי שקבעתי לעיל, די באילו חובה זו על מנת לזכות הנאשם, ועל כן, פטור אני בנסיבות אלה מלבדו, בנפקותה של לكونה זו לצורך הכרעה בהליך זה.

28.כל שהדברים נוגעים לצורת הסמל וצורת השלט שיש לקבוע בשלט, התוספת הראשונה והשנייה לתקנות נתנת מענה בעניינים אלה, והסדר זה חל גם על השירות שיש לקבוע בתחנת אוטובוס מקורה.

29. אכן ראוי היה כי מחוקק המשנה יתן דעתו ללקונה שנוצרה עם תיקון הוראות התוספת לחוק, עת נוסף בה האיסור על העישן בתחנת אוטובוס מקוריה, ויתוקנו בהתאם הוראות התוספת השלישית לתקנות.

30. עד שהדבר יעשה, סבורני, כי בתו המשפט מוסמכים להשלים לקונה זו, ככל שהדברים נוגעים למספרם המינימלי של השלטים, גודלם המינימלי, ומיקומם, וזאת על ידי החלטה הסדר שקבע מחוקק המשנה בתוספת השלישית לגבי השילוט במקומות ציבוריים, בעלי מאפיינים דומים, כגון, שילוט הנדרש באוטובוס או במונית, בהן נקבע כי החובה הינה לשולט אחד בגודל 6 X15 ס"מ, שיוצב במקום מרכזי ובולט.

סיכום

31. האיסור על עישן בתחנת אוטובוס מקוריה אינו מוגבל לשטח המקורה בסככה, אלא הוראת החוק נוקטת בלשון המרחביה תחום האיסור **"לרבות בסככה וכיוצא בזה"**. היקף השטח האסור בעישן חל גם בפריפריה הקרובה לתחנת האוטובוס, אשר בה נהגים נוסעים המשתמשים בתחבורה הציבורית להמתין לאוטובוסים. על כן, שהוחך לבית המשפט כי הנאשם עמד בסמוך לפתח התחנה, נדחתה טענת הנאשם כי האיסור אינו חל עליו.

בהתאם לסעיף 2(א) לחוק למניעת העישן במקומות ציבוריים והחסיפה לעישן, התשמ"ג-1983, קיימת חובת התקנת שילוט המורה על איסור עישן, במקום ציבורי המפורט בתוספת, לרבות בתחנת אוטובוס מקוריה.

שהוחך לבית המשפט כי לא הותקן שילוט כזה בתחום תחנת האוטובוס נשוא כתוב האישום, על אף קיומה של חובה זו, לא הוכחו עובדות כתוב האישום, ועל כן, אני מזוכה את הנאשם מביצוע העבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

זכות ערעור בבית משפט מחוזי תוך 45 יום.

ניתן בהעדר הנוכחים, היום, כ"ד טבת, תשע"ט; 01.01.2019

אמיר צ'כנוביץ, שופט